

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลสงคราม

เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙)

*****

ด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลสงครามมีความจำเป็นต้องปรับนโยบายและแนวปฏิบัติทางวิชาการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) และแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) เพื่อการเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏชั้นนำของประเทศ มีความเป็นเลิศด้านการผลิตครู โดยอยู่บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมประชาคมอาเซียนได้

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานวิชาการเป็นไปตามแนวปฏิบัติทางวิชาการข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติสภาวิชาการในการประชุมครั้งที่ ๔๐(๔/๒๕๕๖) เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติทางวิชาการไว้ดังต่อไปนี้

๑. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา

นโยบาย ๑.๑ เสริมสร้างความร่วมมือในการผลิตครูไปสู่ความเป็นเลิศ

แนวปฏิบัติ

๑. ให้คณะครุศาสตร์ดำเนินการสร้างความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมกับหน่วยงานทางการศึกษาภายนอกเพื่อการผลิตครู
๒. ให้มีจัดตั้งคณะกรรมการครุศึกษาโดยความร่วมมือของทุกคณะเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการผลิตครูไปสู่ความเป็นเลิศ

นโยบาย ๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกับชุมชน (Community Partnership)

แนวปฏิบัติ

๑. ให้ทุกคณะจัดทำเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรมกับโรงเรียน/สถานประกอบการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในความรับผิดชอบ กำหนด ๑ คณะ ต่อ ๑ โรงเรียน/สถานประกอบการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. ให้คณะสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา กำหนด ๑ คณะ ต่อ ๑ มหาวิทยาลัยในประเทศกลุ่มอาเซียน

๒. ด้านการบริหารหลักสูตร

นโยบาย ๒.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกระบวนการพัฒนาและบริหารหลักสูตรให้ทันสมัย ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม

แนวปฏิบัติ

๑. กำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่มุ่งพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่เน้นความเป็นผู้มี ภูมิธรรม ภูมิรู้ ภูมิฐาน และภาวะผู้นำ โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไป และการส่งเสริมให้ผู้สอนสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระหว่างการสอนรายวิชาต่างๆ ตามหลักสูตร รวมทั้งบูรณาการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๒. จัดหลักสูตรเชิงบูรณาการ ที่เป็นความร่วมมือของสาขาวิชาภายในคณะ และต่างคณะให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาวิชาการและพัฒนาท้องถิ่น

๓. พัฒนาระบบบริหารหลักสูตรที่ร่วมจัดการเรียนการสอนในคณะเดียวกัน และจัดการเรียนการสอนที่ต่างคณะให้มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการเรียนสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

๔. ให้ทุกคณะมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดตารางเรียนและตารางสอนล่วงหน้า โดยเฉพาะกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ทุกคณะและอาจารย์ได้มีโอกาสวางแผนการทำงาน แผนการสอนได้อย่างต่อเนื่องและล่วงหน้า

นโยบาย ๒.๒ พัฒนาระบบการตรวจสอบมาตรฐานการบริหารหลักสูตร (PSRU Curriculum Management Audit : PSRU - CMA)

แนวปฏิบัติ

๑. กำหนดให้มีกลไกและการบริหารหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification Framework for Higher Education ; TQF) ทุกหลักสูตรจะต้องเข้าสู่มาตรฐานการเผยแพร่หลักสูตรภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. กำหนดให้มีระบบตรวจสอบการบริหารหลักสูตรที่มีสาขาวิชาชีพกำกับ ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต บัญชีบัณฑิต นิติศาสตรบัณฑิต และวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

นโยบาย ๒.๓ พัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป (General Education : GE) ให้เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง

แนวปฏิบัติ

๑. ทบทวนหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปให้ตอบสนองต่อการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยจะเน้นการพัฒนากระบวนการคิด บูรณาการการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมนักศึกษา

๒. ให้การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้ (Activity-Based Learning)

๓. ใช้กระบวนการจิตปัญญาศึกษาเป็นตัวเสริมในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

๔. ให้ผู้สอนจัดทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาศึกษาทั่วไป

๓. ด้านการจัดการเรียนการสอน

นโยบาย ๓.๑ เร่งรัดพัฒนาระบบบริหารจัดการทางวิชาการให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น คล่องตัว และมีกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานอุดมศึกษา

แนวปฏิบัติ

๑. ปรับปรุงภารกิจด้านวิชาการของแต่ละคณะให้เหมาะสมกับสถานภาพปัจจุบันและอนาคต จัดกลุ่มสาขาวิชาที่มีศาสตร์ใกล้เคียงกันแต่อยู่คนละคณะเข้ามาอยู่ด้วยกันในคณะใดคณะหนึ่ง หรือคณะใหม่
๒. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการงานวิชาการของมหาวิทยาลัย เช่น พัฒนาระบบการลงทะเบียน ปรับปรุงฐานข้อมูลรายวิชา หลักสูตร ให้เชื่อมต่อกันและเป็นปัจจุบัน โดยใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น
๓. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนกลุ่มขนาดกลางและใหญ่ในรายวิชาพื้นฐาน
๔. สร้างและพัฒนาระบบการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของวงวิชาการนั้นๆ อย่างเต็มที่

นโยบาย ๓.๒ ส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และการผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตนอย่างก้าวกระโดด

แนวปฏิบัติ

๑. สร้างระบบและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตโดยให้คุณธรรมนำความรู้มีการศึกษาเรียนรู้ ร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง มีความอดทนและเสียสละ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู
๓. สร้างสังคมการเรียนรู้ โดยการพัฒนาระบบคิด การจัดการความรู้ และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ภายในมหาวิทยาลัย เช่น เพิ่มพื้นที่ทำกิจกรรมให้กับนักศึกษาในคณะ
๔. จัดการศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น ภาคพิเศษ โครงการพิเศษ ระบบชุดวิชา ระบบทางไกล ระบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบการเรียนรู้แบบผสม (Hybrid Learning) และ e-Learning
๕. จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาที่สองในรายวิชาหรือหลักสูตรที่มีความพร้อม
๖. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานระหว่างการใช้สื่อสารระหว่างบุคคลกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยเน้นการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการพัฒนานักศึกษา
๗. ส่งเสริมและสนับสนุนรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Work Integrated Learning)

๘. พัฒนาการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการขยายโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ การพัฒนาเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ และการกระตุ้นและจูงใจการเรียนรู้

๔. ด้านการวัดและประเมินผล

นโยบาย ๔.๑ ส่งเสริมการวัดและการประเมินผลให้เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเพื่อพัฒนาตามศักยภาพผู้เรียน

แนวปฏิบัติ

๑. กำหนดให้มีการจัดสอบจากมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย การสอบกลางภาค (Midterm Examination) และการสอบปลายภาค (Final Examination) โดยทุกรายวิชาที่สอบต้องกำหนดให้มีคะแนนสอบรวมกันไม่น้อยกว่า ๕๐ % ส่วนรายวิชาที่ไม่ใช้การสอบ ให้อาจารย์ประจำวิชาเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้ความเห็นชอบและต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี และต้องกำหนดไว้ในแผนการสอน

๒. หลักสูตรและหรือคณะใดต้องการกำหนดวิธีการสอบ เกณฑ์การสอบเพื่อควบคุมคุณภาพและหรือตามมาตรฐานวิชาชีพ ก็สามารถทำได้โดยให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม

นโยบาย ๔.๒ การกำหนดมาตรฐานการวัดและประเมินผล

แนวปฏิบัติ

๑. ให้อาจารย์ผู้สอนทุกท่านต้องแจ้งผลคะแนนเก็บให้นักศึกษาทราบก่อนสอบปลายภาค ๒ สัปดาห์นับจากวันสอบวันแรกที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย

๒. กรณีการวัดผลยังไม่สมบูรณ์หรือการให้ I (incomplete) ให้อาจารย์ผู้สอนทุกท่านปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันนี้

กรณีที่ ๑ นักศึกษาปฏิบัติงานยังไม่ครบเกณฑ์ตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดต้องเป็นรายวิชาในลักษณะรายวิชาปฏิบัติการ วิชาสัมมนา กลุ่มวิชาปัญหาพิเศษ วิชาเตรียมฝึกและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และวิชาในลักษณะนี้เท่านั้น

กรณีที่ ๒ นักศึกษาที่ไม่สามารถเข้าสอบปลายภาคได้ด้วยเหตุสุดวิสัยโดยมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดีที่วิชานั้นสังกัด

๓. กำหนดให้สาขาวิชา/คณะ ต้องจัดให้มีการประชุมพิจารณาผลการเรียนของนักศึกษาในทุกภาคการศึกษา

๔. กำหนดให้คณะ/สาขาวิชา มีการทวนสอบมาตรฐานข้อสอบที่ใช้ในการสอบปลายภาคทุกภาคการศึกษา

๕. ด้านการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ

นโยบาย ๕.๑ พัฒนาอาจารย์ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญให้เป็นอาจารย์

แนวปฏิบัติ

๑. พัฒนาระบบการเลือกสรรและระบบการพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ทุกประเภท ทุกระดับ และการวางแผนกำลังคนด้านผู้สอนต้องคำนึงถึงมิติของกำลังคนในหลายมิติโดยไม่ยึดสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเพียงอย่างเดียว อาจารย์ทุกคนต้องระบุมความเชี่ยวชาญของตนเองได้

๒. กำหนดให้อาจารย์ที่จะไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะต้องไปเรียนในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและโดยยึดจากรายวิชาที่จำเป็นต้องมาสอนในหลักสูตรและมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและหลากหลาย

๓. พัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญเพื่อดึงดูดผู้มีความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพมาเป็นอาจารย์อาจารย์พิเศษ

๔. การส่งเสริมและจัดให้มีชุมชนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณาจารย์ผู้สอนในแต่ละสาขาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Society for Teaching and Learning : SoTL) ด้วยการส่งเสริมให้คณาจารย์ได้พบปะ สนทนา นำเสนอ แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ดีของแต่ละคนอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การจัดการความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ดีในแต่ละสาขา รวมทั้งจะมีการเชื่อมโยงเข้าสู่สังคมระดับสากลที่มีการปฏิบัติกันอยู่ทั่วไปแล้วต่อไป

๕. พัฒนาระบบอาจารย์พี่เลี้ยง (Mentor)

นโยบาย ๕.๒ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ

แนวปฏิบัติ

๑. จัดให้มีการยกย่องอาจารย์ผู้สอนดีเด่นและสายสนับสนุนวิชาการดีเด่นประจำปี

๒. จัดสรรงบประมาณพิเศษสำหรับผู้สอนที่สนใจกระบวนการพัฒนานักศึกษาตามนโยบายและแนวปฏิบัติทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

๓. สนับสนุนให้อาจารย์ลาไปเพิ่มพูนความรู้ เพื่อไปทำวิจัย แต่งตำราหรือหนังสือ ในประเทศหรือต่างประเทศ ๑ ครั้งต่อระยะเวลา ๕ ปี โดยไม่กระทบต่อภารกิจประจำของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(อาจารย์ ดร. สาคร สร้อยสังวาลย์)

รักษาราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม